

SKEPP O'HOJ

Nr 2 Maj 2017

I detta nr:

- **Ordföranden har ordet**
- **Soppkvällen den 26 januari**
- **Årsmötet 25 februari 2017**
- **Soppkvällen den 30 mars**
- **Soppkvällen den 27 april**
- **Hälsning från kassören**
- **Marinstugan**

Flottans mäns avdelning 11, Nynäshamn

Ordförande: Kjell Johansen   Mob 0706-41 35 53
Vice ordf: Håkan Hedén   08-774 14 95
Mob 0702-07 07 82
Sekreterare: Rune Stang   08-520 305 55
Mob 0703-69 29 38
Kassör: Linda Leibing-Hedén   08-774 14 95
Mob 0703-05 30 23
Ledamöter: Berit ÅbergSchagerberg 08-530 447 57
Mob 0707-44 82 91
Björn Asplund   Mob 0706-36 32 15
Robert Norberg   08-524 001 03
Mob 0702-71 05 58
Suppleanter: Björn Wideberg   08-500 468 57
Mob 0702-46 41 90
Thomas Nilsson   08-520 307 18
Mob 073-154 51 45

Registrator: Berit ÅbergSchagerberg
08-530 447 57   Medlemsregisteransvarig.
*Vid ändring av adress,
meddela registratorm.*

Adress: FM avd 11 NYNÄSHAMN
c/o Kjell Johansen
Båtsmansvägen 13
149 31 NYNÄSHAMN
kjelljohansen756@gmail.com

Kassör: FM avd 11 Nynäshamn
c/o Linda Leibing-Hedén
Björnclous väg 53
148 35 ÖSMO

Postgironr: 28 21 05 - 6

produktion: st-media
R Stang
Skogsv 4
148 30 ÖSMO
Tfn 08-520 30 555
Mob 070-369 29 38
e-mail: st-media@telia.com

Hallå alla vänner i Flottans Män!

Nu är den hektiska våren här – åtminstone vad gäller solen men vinden och temperaturen håller sig kvar nära vid vinterförhållanden.

Nu ska det fejas i trädgård, vid våra stugor och med våra båtar – sommaren skall förberedas. Några av oss, bland annat jag, gör ship shape för långseglingar i sommar.

Under tidig vår har några av oss hunnit med att utbilda oss i Flaggvaktsceremonier vilket kommer att synas framöver vid högtidliga tillfällen och vid soppkvällarna som vi har haft har vi fått lära oss om Titanic-katastrofen, om vårt säkerhets- och informationssystem historia och ett gediget föredrag om vårt grannland Finlands historia i samband med deras 100-årsjubileum som firades i år. Årsmöte, Ålandskryss, eftermiddagsfika vid Marinstugan och Riksårsmöte icke att förglömma. Att vi orkar med?

Nu fortsätter vi i Flottans Män med att göra en utflykt till Femöresfortet i Oxelösund, genomföra vårens sista soppkväll på Balder den 1 juni och vårfesten vid Marinstugan den 10 juni. Vårfesten blir bara fest med grillning och gemytlighet, underhållsarbeten på stugan gör vi vid annat tillfälle.

Det här är Flottans Män i sin prydna – aktiva gubbar och damer, alltid nyfikna och aktiva som alla gillar att samlas till trevliga aktiviteter. Vi skulle gärna se att fler av er hänger med!

Till sommaren och hösten ska vi återigen försöka få komma till sjöss med något av vårt värdförbands fartyg eller göra besök på flottiljen på Berga. Mer om detta senare. Vi måste hålla kontakten med våra aktiva kamrater i Flottan för att lära oss mer om vad som pågår och kanske berätta lite för de yngre kamraterna om hur det var förr. Trevlig sommar önskas er alla

Kjell

Soppkvällen 26 januari

Vid pennan K Johansen

Kvällens Jubilar

lens föredrag som lockade mest folk. Vi skulle få höra Åke Fagrell berätta om katastrofen med Titanic.

Men före maten var det läge att fira av en av våra jubilarer, Ove Bergström som hade fyllt 80 den 19 november förra året. Ove föräddades en blomstercheck från kamraterna samt sina två intjänade vinklar för medlemskap i mer än 12 år.

Efter detta intogs Mickes fantastiska ärtsoppa med tillhörande varm punsch och pannkakor som lade sig fint ovanpå ärtsoppans i magen. Stämningen var hög under måltiden och vi hade faktiskt gäster ända bortifrån Södertälje FM. Så var det dags för ommöblering i lokalen.

Torsdagen den 26 januari var det åter dags för månadens soppkväll på Balder. Uppslutningen var mycket god och trots den fantastiska ärtsoppans med pannkakor så var det nog kväl-

Uppbackning och

Skaffning 1

Är man 39 deltagare under en soppkväll så blir det lite trångt i lokalen. Vana som vi är nu så ordnades ommöbleringen på ett snabbt sätt och under tiden passade man på att förse sig med kaffe och tillbehör. När alla fått kaffe, tekniken var kontrollerad och publiken satt sig tillrätta började Åke Fagrell sitt föredrag med rubriken **"Den osänkbara legenden Titanic"**

Det är snart 105 år sedan historiens mest legendomspunna fartygskatastrof – Titanics undergång på sin jungfruresa den bittert kalla och stjärnklara natten mellan den 14 och 15 april 1912. Olyckan med det "osänkbara" fartyget inträffade på ett hav fyllt av isberg, 800 km sydost om Newfoundland, och krävde 1 500 liv.

Titanic, som var det andra fartyget i en serie på tre, kölsträcktes den 31 mars 1909 som bygge 401 vid Harland & Wolffs skeppsvarv i Belfast, och sjösattes utan ceremonier exakt 26 månader senare, onsdagen den 31 maj 1911. Ingen flaska champagne krossades mot fören vid sjösättningen, och ingen önskade fartyget lycka till. Detta var i linje med praxis hos rederiet, White Star Line. I samband med sjösättningen omkom en varvsarbetare, vilket ansågs olycksbådande.

Även med dagens mått var 45 000-tonnaren Titanic ett stort fartyg; 269 meter långt och 10 däck högt. Dimensioner

och utseende var så gott som identiska med det första fartyget i trion, Olympic, som byggdes året innan. Placeringen som nummer två gjorde att Titanic fram till sin förlisning var ett ganska så okänt fartyg, som inte fått någon större uppmärksamhet. Fokus låg istället på Olympic.

Som katastrof har Titanic knappast överdrivits, men däremot som fartyg. Det har nästan satts likhetstecken mellan fartygsnamnet och "osänkbar". I själva verket hade Titanic en ganska ordinär konstruktion för hur man byggde vid den här tiden, med dubbla bottnar och indelning i 16 vattentäta avdelningar.

Fartyget hade två sidopropellrar drivna av ångmaskiner, och en turbindriven mittpropeller som var mindre och snurrade fortare. Maskineriet gav Titanic en marschfart på måttliga 21 knop, vilket var långtifrån vad en del andra atlantångare

Åke pekar på atrappen

presterade.

I den mån de fyra gula skorstenarna, av vilka den längst akterut var en attrapp, dominerade intrycket av fartyget så var livbåtarna desto mindre framträdande. Det översta däck var knappast belamrat av räddningsutrustning. Titanic hade certifikat att medföra upp till 3 350 människor, men hade endast 20 livbåtar. Av dessa satt 16 på plats i dävertar, och ytterligare fyra låg stuvade på däck. Sammantaget kunde de här livbåtarna rymma 1 162

personer, dvs bara en tredjedel av alla vid full beläggning. Ändå var detta mer än vad som faktiskt krävdes.

Särskilt i första klass var inredningen överdådig, och mycket ombord var "sista skriket". Det fanns ett gym, en swimmingpool, en hundkennel, hissar, telefoner och ett mörkrum där man kunde framkalla sina fotografier. Fartyget stod i radioförbindelse med omvärlden och en tidning – Atlantic Daily Bulletin – trycktes varje dag och innehöll bl a de senaste aktiekurserna.

Första klass hytt

Under pompa och ståt lämnar hon kaj

Titanic lämnade Southampton den 10 april 1912 med destination New York. De flesta av de hundratals skandinaverna, och hela besättningen om 890 man fanns då ombord. Jungfruresan hann inte pågå mer än 5 minuter innan en incident inträffade som om den bara varit lite större antagligen skulle ha räddat Titanic; förtöjningarna till ett annat fartyg slet sig på grund av suget från Titanics propellrar och en regelrätt kollision undveks med bara några decimeters marginal. Kraftigt försenad gick Titanic sedan rakt över engelska kanalen till Cherbourg, och därifrån till Queenstown i Irland,

och tog ombord fler passagerare.

Det är oklart exakt hur många människor som fanns på Titanic när fartyget lämnade Irland och gick ut på Atlanten och rakt mot sin undergång. Olika undersökningar kom

fram till olika antal, men troligtvis fanns 2 208 personer ombord. Fler än 2/3 av dessa människor hade nu mindre än 4 dagar kvar att leva.

Söndag kväll den 14 april befann sig Titanic på västra nordatlanten, i ett område där

Katastrofen är på väg att bli ett faktum

det vimlade av isberg. Faran var väl känd. Kapten Edward Smith uttryckte redan före avfärden sin oro för den extrema situationen. Under den sista dagen mottog Titanic dessutom flera varningar för isberg från andra fartyg. Ändå fortsatte man med full fart. Sikten bedömdes nämligen som god, och erfarenhetsmässigt siktade man alltid isberg även i nattmörker i så god tid så man kunde gira undan.

Strax före midnatt rapporterade utkiken "isberg

rätt förut". Detta var då högst 400 meter bort. Varför det inte siktades tidigare blev aldrig klarlagt. Ett försök till undanmanöver resulterade i att förskeppet gick fritt, men en 90 meter lång reva på styrbordsidan öppnade de fem förligaste vattentäta avdelningarna för havet. Titans chefskonstruktör Thomas Andrews, som var ombord med en teknisk stab från varvet, gav fartyget "inte mycket mer än en timme kvar att leva". I verkligheten tog det 2 timmar och 40 minuter för den lilla värld av glamor och framstegstro som Titanic representerade att störta samman och gå under.

Evakueringen av Titanic utvecklades efter hand till en av 1900-talets mardrömmar. Att livbåtar saknades för över 1 000 personer var ett okänt faktum, och det första båtarna visade sig svåra att fylla. Många skickades iväg halvfyllda, och inte ens det. Titanic tedde sig säkrare än en bräcklig liten livbåt, och ett rykte spreds att man inom kort skulle vara omringad av fartyg som skyndade till undsättning från alla håll. I takt med den

På väg mot djupet

stigande lutningen på däckerna ökade dock benägenheten att lämna fartyget. Inför de sista livbåtarna bildade besättningen kedjor för att förhindra stormning.

Allt som allt räddades 703 personer, och för övrigt även två hundar. Alla övriga, drygt 1 500 människor, fick sätta livet till. En utbredd föreställning har varit att "rika" överlevde, men bilden är för komplicerad och motsägelsefull för att tillåta schabloner. Exempelvis omkom samtliga männen i de 13 amerikanska miljonärsfamiljerna ombord.

Och bland alla för rederiet besvärande omständigheter tillkom det stora antalet räddade ur besättningen.

Titanics undergång gjorde ett fullständigt chockartat intryck, och för dåtidens människor var det Katastrofen med stort 'K'. Konsekvenserna blev också vittgående. Myterna och sägnerna uppstod omedelbart: orkestern som spelade "Närmare Gud till Dig", försöket att sätta fartrekord över Atlanten, förstestyman Murdochs självmord, män utklädda till kvinnor, de många avbokningarna, alla "förebuden"... Mycket saknar substans, annat är mer svårförklarar.

Vraket lokaliserades 1985 och ligger på 4 000 meters djup. Det vittrar sönder i snabb takt, och snart är allt borta. Men namnet Titanic, som var målat i meterhöga bokstäver i guldfärg på fartygets bogar, kommer att leva vidare för all framtid.

Efter sitt intressanta föredrag om en av den moderna tidens mest tragiska och svåraste katastrofer till sjöss som drabbade civila, avtackades Åke Fagrell med aplåder och en bukett blommor.

Red anm:

Titanic seglade under livbåtsbestämmelser som daterade sig från 1894, och som inte tog hänsyn till antalet ombordvarande. Kravet för Titanics del var livbåtar för endast en tredjedel av passagerarna. Efter katastrofen ändrades regelverket över en natt.

Årsmöte 25 februari 2017

Vid pennan R Stang

Jag har valt att publicera ett utdrag ur årsmötesprotokollet, för att även ni som inte hade tillfälle att vara med till skall få en liten inblick i vad som hände.

22 medlemmar var närvarande.

På utsatt tid, kl 1700 (två glas på första plattvakten) öppnade vår ordförande Kjell Johansen mötet, och hälsade därefter alla välkomna. För tre av våra medlemmar, Rolf Blomquist, Svante Wänelöf och Lars Deas, som avlidit under 2016, tändes ett ljus och mötesdeltagarna ombads att stå upp. De avlidnas minne hedrades med en tyst minut.

Till ordförande för mötet valdes Gunnar Bengtsson, som sekreterare valdes Rune Stang och Lars-Åke Svenheden och Bo Ekstedt valdes till justeringsmän. Efter genomgång av årsberättelsen med en komplettering om vår medverkan vid minneshögtiden av jagarolyckan 17 september på Märsgarn kunde verksamhetsberättelsen till läggas handlingarna.

Årsmötesdeltagare 2017

Kassören, Linda Leibing-Hedén informerade om utfallet för år 2016. I Balansrapporten framgick att Årets Resultat för 2016 var plus 9.852. I Resultatrapporten kunde vi se orsakerna till det fina resultatet. På intäktssidan var det dels lotterierna som dragit in 3.470 kr, samt framför allt vårt deltagande som funktionärer vid Velothon

som gav 8.400 kr. Under kostnader framgick att vi sparat budgeterade 3.000 kr pga att ordförande och vice ordförande valt att avstå från sina ordinarie ersättningar som våra representanter på Riksårsmötet.

Budgeten för 2017 landar på 30.850 förväntade kr i intäkter, vilka fördelats på våra förväntade utgifter. Ett problem är den generella prisökningen som ständigt pågår i samhället och som vi alla känner av. I denna situation brukar föreningar höja medlemssavgiften, men styrelsen fattade beslutet att inte göra det.

I stället uppmärksammade vi att föreningen haft samma soppkvällsavgift och priser i baren under minst 10 år, dvs sen vi började ha våra kvällar på Balder. Vad får man för en soppkvällsavgift? En hel del faktiskt. Man får en god måltid, trevligt sällskap, festlig stämning, en hel del service och ett intressant föredrag. Med andra ord; man får en helkväll! Är man jubilar blir man dessutom bjuden på soppkvällsavgiften och får en liten present. Då vi nu höjer priset från 100 till 120 kr hoppas vi att samtliga medlemmar håller med oss om att det är rimligt.

I baren håller nu den dyraste spriten på att prismässigt hamna under självkostnadspris. Eftersom vi är ett slutet sällskap med egen bar har vi ett par killar, Kjell Johansen och Gunnar Angerby, som släpar flaskor och burkar fram och tillbaka. Efter soppkväll skall baren förvaras, inventeras och nyinköp skall göras innan killarna släpar allting till Balder igen. Detta kan vi kalla god service, eller hur! Styrelsen beslutade därför om en generell höjning av 5 kr per burk eller glas. 25 kr för en öl eller ett glas vin, respektive 35 kr för ett glas Whiskey eller Cognac kan nog även fortsättningsvis betraktas som billigt. Vad ska då den lilla extra inkomsten användas till? Jo, förutom att kompensera för allmänna prishöjningar vill styrelsen ha ett litet utrymme för förbättringar för medlemmarna. Detta tog sig uttryck redan på årsfesten i nyinköpta vinglas och "värdiga" whiskeyglas är på gång.

Nyligen hade vi en föredragshållare, som ville ha ett headset i stället för att prata i micken till den högtalaranläggning vår ledamot Berit Å. fixat åt oss. Därför kommer vi nu att införskaffa ett headset till nästa soppkväll, så att alla ska kunna höra föredragen ordentligt i fortsättningen. Allt för att öka trevnaden för våra medlemmar.

Föregående årsmöte fattade beslutet om att föreningen enbart behöver en revisor ett beslut som kräver ytterligare ett årsmötesbeslut för att föreningsstadgarna skall ändras. Årsmötet beslutade ånyo att det i enligt propositionen att det är tillfyllest med enbart en revisor vilket innebär en ändring av föreningsstadgarnas §4 och 6. När det sedan var dags för val av styrelseledamöter framgår det av sidan 2 i detta O´Hoj vilka som jobbar i sitt anletes svett för att ni som medlemmar skall trivas i föreningen och tycka att det är värt att vara med i gänget.

Under tiden som årsmötet pågått hade våra damer i den andra ändan av lokalen blivit bjudna på "bubbel".

Efter det att årsmötesförhandlingarna var avslutade fick vi av vår medlem Micke veta att han drabbats av en sjukdom, men att han liksom, hans läkare trots detta såg ljust på framtiden.

Efter att Micke försäkrat oss om att inte låta detta lägga sordin på stämningen utan att vi i stället skulle roa oss, njuta av maten och ha så trevligt som vi brukar ha, kunde vi nu återförenas med våra damer och se fram emot en god årsmötesmiddag under sedvanligt glam och skratt.

Detta var något vi tog tag i så fort alla kommit på plats.

MENY
Förrätt
Skaldjurstimbal
Varmrätt

Ångad laxfilé med skarpsås och rostade grönsaker

Dessert

Citron- och vaniljpannacotta med bär

Kaffe

När så småningom alla hade avnjutit den läckra förrätten och sköljt ner de goda räkorna med innehållet i spetsglasen var det så dags att som vanligt i god organiserad ordning närma sig varmrätten. Även till denna läckra ångade laxfilén förekom en och annan visa för att den lättare skulle slinka ner. Som vanligt var det mycket mat, inte snålt tilltaget och gästerna backade villigt, åt och mådde gott.

Som vanligt hjälpte bordsvärdarna och några frivilliga till att duka av efter varmrätten så att vi kunde angripa deserten som stod uppdukad på kaffebordet. Dekorerad med färsk jordgubbar, vilken lyx. Helt otroligt vad Micke kan åstadkomma för det facila priset av tvåhundrafemtio (250:-) kronor. Han är en sann trollkonstnär i köket.

Gunnar passar på att ge oss lite aktuell försvarsupplysning före deserten.

Den politiska situationen i Europa idag påminner om den situation vi hade när Flottans Män bildades 1935. En ökande spänning i vårt närområde samtidigt som försvaret har nedrustats av både socialdemokratiska och borgerliga regeringar. Nu har intresset ökat för att ge försvaret ökade resurser men en upprustning bromsas av det inte finns officerare tillräckligt för en snabb förändring även om man så skulle vilja.

Man vill stärka försvaret av Gotland men där finns varken kaserner eller skjutfält i tillräcklig omfattning. Gotlands försvar stärks i dagsläget av c:a 200 man med förrådsställda stridsvagnar och ett nygamalt kustrobotförband med Robot 15.

På den marina sidan har en ny ubåtsjakttorped beställts 2015 och den beräknas bli operativ 2022 (7år). Detta kan tas som ett skolexempel på hur lång tid det tar att få fram ny materiel.

Nio nya helikoptrar kommer att användas för ubåtsjakt

Två nya ubåtar (A26) är under byggnad vid Karlskronavarvet och skall bli operativa 2022-2023. Två ubåtar typ Gotland genomgår en omfattande modernisering vid samma varv.

Armén skall sätta upp två brigader (c:a 6000 man vardera) som skall innehålla pansarbataljoner, artilleribataljon och underhållsförband.

Flygvapnet skall gå ned till 60 st JAS (mod ny). Kanske kan beslutet ändras till att vi behåller de 100 exemplaren vi har idag.

Den allmänna värnplikten har aktiverats igen efter att alliansregering stoppade den med ett par rösters övervikt i riksdagen. I en första omgång räknar man med att kalla in 2000 man. Därefter kommer antalet att gå upp mot c:a 8000 per år.

Högkvarteret arbetar med en organisationsförändring som innebär att försvarsgrenscheferna med en taktisk stab flyttar ut från Högkvarteret. ÖB kommer att lämna sitt förslag till regeringen i maj och det slutliga beslutet kommer i regeringens regleringsbrev i september.

Chefen för Marinen flyttar till Muskö

Chefen för Armén flyttar till Enköping eller Kungsängen
Chefen för Flygvapnet flyttar till Uppsala eller Bålsta

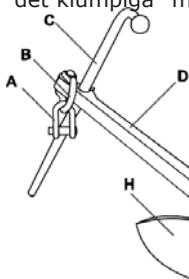
För Muskös del innebär det ett ökat antal arbetstillfällen (kanske 200) vilket i sin tur innebär att matsalen kommer igång och vakten organiseras. Personligen tror jag också att det kommer att bli en dragning av flottans förband mot Haninge i större omfattning än tidigare.

Länder i vår närhet upplever också att spänningen har ökat. Som exempel kan nämnas att Finland har beslutat att utöka sin armé från 240000 man till 280000 man och Estland är ett av få länder inom NATO som satsar den överenskomna nivån på 2% av BNP på försvaret.

Gunnar Bengtsson

Medlem av Flottans Män

P.S. Jag har medvetet skrivit man i betydelsen människor. Då behöver man inte skriva det klumpiga "män och kvinnor". Ex: Fartyget har en besättning på 100 man.

När Gunnar avslutat sin korta information var det dags för deserten och till den delades det även ut en del frågor som skulle besvaras. Frågorna som var skiftande ur olika ämnen, miljö, matematik, fysik, o s v. Som utslagsfråga skulle man ange de korrekta benämningarna på ett stockankares olika delar.

Resultatet var högst varierande, men givetvis var det några som hade prickat in nästan full pott. Vår nye medlem Magnus Rietz var den som toppade, kanske inte så

oväntat, med tanke på att han i sin profession har mycket aktuellt. Mats Öhman kom bara någon ynka 1/2 poäng efter Magnus, nästan dött lopp. Som priser hade Linda när hon varit på riksföreningens kansli fått med sig ett antal värdefulla böcker med marin anknytning. Pristagarna fick välja det de tyckte såg mest läsvärt ut.

Årsmötesmiddagen avslutades och efter det att gästerna passerat baren och slantat upp för sin konsumtion av drycker kunde vi i styrelsen samla ihop oss och konstatera att allt hade fungerat som vi planerat.

Nu var det bara att samla kraft inför ett nytt verksamhetsår.

Soppkvällen 30 mars

Vid pennan R Stang

Den här kvällen var förväntningarna stora. Det var inte mindre än sex medlemmar som skulle firas, några yngre och några lite äldre. Bengt Åhlander och Björn Egman som "bara" hade fyllt 75 år fick komma fram först. Efter att de fått motta var sin tavla var det dags för de fem år äldre jubilarerna att komma fram, Hans Martinelle, Torsten Johansson, Bo Ekstedt och Rune Stang. Ove och Rune hade valt att bli uppvaktade med en blomstercheck. Torsten ett par manchettknappar och Hans en slipsklämma.

På bilden här ovan är alla jubilarerna samlade och blir firade med bubbel. Från vä
Torsten Johansson, Björn Egman, Bengt Åhlander, Rune Stang, Bo Ekstedt och Hans Martinelle. På bilden ser man att även Bo håller i en tavla. Ursprungligt var det så bestämt att tavlan skulle delas ut till de jubilarer som fyllde 75 år. Sedan några år tillbaka ändrades detta så att även 80, 85 o s v skulle få motta en tavla om de inte tidigare erhållit någon.

Mingelbilder

Krister Hansén berättar

Efter att alla fått sin beskärda del av kvällens meny som bestod av ärtor och pannkaka och kaffet stod framför gästerna var det dags för kvällens föredrag som hölls av Krister Hansén från Stockholmsföreningen.

Krister berättade att han har ett långt polisliv bakom sig och att han de sista 36 åren före pension tjänstgjort vid Säkerhetspolisen.

Där hade han haft anledning att fördjupa sig i äldre arkivmaterial och därför skulle kvällens föredrag behandla en period i Sveriges historia som kommit att påverka såväl den civila säkerhetstjänsten som den militära underrättelsetjänsten in i våra dagar.

Krister tog avstamp i mellankrigstiden då Sverige och många andra västländer hade nedrustat och räknat med evig fred. Detta var dock inte fallet i Tyskland där Hitler i strid mot fredsavtalen efter första världskriget rustade för fullt.

Den 1 november 1936 utnämndes överstelöjtnant Carlos Adlercreutz till ny chef för den militära underrättelsetjänsten och fann att denna bara bestod av tre tjänstemän. Adlercreutz hade fullt klart för sig att Hitler skulle starta ett nytt krig men hans chefer ville inte ge honom mer personal. I händelse av ett krig mellan Tyskland och Sovjetunionen skulle Sverige bli klämt och som icke krigförande tummelplats på spioner och sabotörer. För att förhindra detta krävdes en väl utbyggd säkerhetspolis. Det visade sig att också säkerhetspolisen reducerats till några få man efter första världskrigets slut.

Adlercreutz fick möjlighet att redogöra för hotbilden inför regeringen och samtidigt föreslå upprustning av säkerhetspolisen. Han fick ett blankt nej. Socialminister Gustav Möller fick med sig regeringskollegerna i åsikten att Sverige inte skulle ha någon hemlig polis.

Adlercreutz agerade då på egen hand. Han besökte ledarna för vår krigsviktigaste industri och fick där gehör för hotbilden. Han talade också med LO som också stöttade honom. Industriförbundet förband sig att årsvis betala ut 24 000 kronor och några LO-förbund skänkte engångsbelopp om 5 000 kronor.

Med hjälp av dessa pengar började Adlercreutz bygga upp ett skydd för industrin. LO ställde också upp och lovade att genom sin ombudsmannaorganisation rapportera alla som på "verkstadsgolvet" uttryckte sympatier för Hitler, Stalin eller Storbritannien. Sam-

tidigt gav Adlercreutz uppdrag till Ernst Leche, byråchef vid justitiedepartementet och reservlöjtnant, att i hemlighet skriva en lag som skulle reglera en säkerhetstjänst i krig.

Juli 1938 styrdes Sverige av en semesterregering. Adlercreutz vikarierade som försvarsstabschef och tog chansen att dra den nya lagen för semesterregeringen. Resultatet blev att lagen antogs med två villkor, dess existens skulle vara strikt hemlig och den fick inte träda i kraft förrän efter ett nytt regeringsbeslut.

Med den nya lagen "i bakfickan" kunde Adlercreutz nu sätta igång arbetet med att bygga upp en civil säkerhetspolis igen. Förberedelserna var hemliga men när Hitler 1939 invaderade Polen tryckte regeringen "på knappen" och den Allmänna säkerhetstjänsten körde igång.

Säkerhetstjänsten arbetade under hela kriget och lades ned 1946. Parallellt fanns ju organisationen inom LO som sände uppgifter om misstänkta säkerhetsrisker till Försvarstabens inrikesavdelning, d.v.s. den av Adlercreutz skapade organisationen.

Organisationen var en nagel i ögat för regeringen som fick kännedom om denna först efter krigsutbrottet men på grund av kriget tog över betalningsansvaret. Efter krigsslutet överfördes den dock till Kungl. Civilförsvarsstyrelsen. Den chef som följt med ville tillbaka till Försvarsstaben och 1956 hade han lobbats klart.

Organisationen återfördes till Försvarsstaben där den verkade i tysthet fram till dess att Jan Guillou och Peter Bratt avslöjade den 1971. Allmänna säkerhetstjänsten reducerades kraftigt vid avvecklingen 1946 och det som blev kvar överfördes till Statspolisen där den 1965 blev självständig som egen avdelning under Rikspolisstyrelsen.

Krister fick efter sitt föredrag frågor om säkerhetstjänsten i nutid, men avböjde artigt med att dessa uppgifter inte gick att tala om av sekretessskäl.

Detta fick vi givetvis acceptera och Krister blev avtackad med blommor och applåder för att ha givit oss en liten inblick i säkerhetstjänstens historia.

Efter detta började medlemmarna dra sig hemmåt, efter att ha gjort rätt för sig i baren.

Soppkvällen 27 april

Vid pennan L Leibing-Hedén

Den ende jubilaren, Kent Pejdel, som skulle firas denna soppkväll kunde inte komma då han är bosatt i Thailand. Men FM Nynäshamn känner inga gränser eller avstånd, så vi skickade en hälsning via ett foto där glada vänner och soppkvällsdeltagare vinkade glatt till honom. Vår ordförande Kjell berättade senare att det hade uppskattats mycket. Presenten får överlämnas senare då Kent kanske besöker sitt hemland eller någon reser till Thailand.

Kvällen började som vanligt med inbetalning till undertecknad i kassan och trevligt mingel. Som kassör har jag noterat att inte en enda har klagat på den lilla höjning av soppkvällsavgiften vi genomfört och det känns bra att alla haft förståelse för detta. Som det framgår av bilderna skall det nog mycket till för att dämpa det goda humöret och den trivsamma stämningen på våra soppkvällar, dit denna kväll 27 personer sökt sig. Snart var det dags för Kjell att

bjuda till bords och när alla hittat till sina platser kunde vi i vanlig ordning börja förse oss av Mickes goda fisksoppa. Micke själv var för övrigt på plats och berättade att även om behandlingen han genomgått för sin sjukdom varit tuff, så mår han nu mycket bättre och läkarna var nöjda med hans framsteg. Att han gått ner några kilo var bara bra och kryckorna har han kunnat ställa undan. Vi var förstås alla mycket glada åt att se Micke på benen igen.

Då alla ätit sig mätta på fisksoppan dukade vi ut och gick över till kaffet, varvid Micke presenterade en liten överraskning i form av egna goda bakelser. Han och hans personal kan verkligen konsten att skämma bort oss! Efter inhämtning av önskade drycker till kaffet och mumsande på de goda bakelserna kunde vi sedan sätta oss tillrätta för att lyssna på Gunnar Bengtssons spännande föredrag om Finland.

Finland var en gång Sveriges östra rikshalva och huvudstaden Stockholm låg mitt i landet. I år fyller Finland 100 år som självständig nation. När någon säger att Finland var en del av Sverige i 700 år då utgår man från Erik den Heliges korståg på 1100-talet. Säger man att vi var ett gemensamt land i 600 år då utgår man från Birger Jarls korståg på 1200-talet. Svenskarna koloniserade Finland under en långsam process.

Under Gustav Wasas tid på 1500-talet hade processen resulterat i att Finland var ett hertigdöme under Wasa-sonen Johan. Sveriges östersjövälde utökades och i mitten på 1600-talet hade Sverige/Finland en befolkning på ungefär 3 miljoner människor.

Finland drabbades hårdare än Sverige under de ryska krigen. När t. ex. ryska galärflottan härjade i Stockholms skärgård 1718-1720 var nästan hela Finland ockuperat av ryska trupper.

Som en följd av Napoleonkrigen i början av 1800-talet gick Ryssland till anfall mot Sverige och bröt in i Finland 1808. Svenska armén flydde nordvärt upp genom Finland och fästningen Sveaborg kapitulerade.

Fredsförhandlingar inleddes i Fredrikshamn i september 1809 och resulterade i att vi fick den gräns vi har idag mellan Sverige och Finland. Finland blev ett storfurstendöme inom Ryssland men fick behålla de gamla lagarna vilket har inneburit att Finland idag har samma "alliansrätt" som Sverige.

År 1917 bröt den ryska revolutionen ut som en följd av motgångarna i första världskriget och den 6 december 1917 förklarade sig Finland självständigt. Självständigheten godkändes av ryska regeringen redan i januari 1918. Det fanns starka grupper främst i södra Finland som ville ha en revolution liknande den som Lenin ledde i Ryssland och i slutet av januari 1918 startade ett uppror i södra Finland mot regeringen som flydde till Wasa. Ett motanfall startade i norra Finland under ledning av general Mannerheim och när finska trupper i samverkan med Tyskland kunde landstiga i södra Finland och gå mot Helsingfors var slaget förlorat för "de röda" och "de vita" segrade efter ett avgörande slag om Tammerfors i mars samma år. I maj kunde general Mannerheim tåga in i Helsingfors som segrare. Konflikten skördade många offer och skapade stor bitterhet. Minst 30000 människor dog som en följd av inbördeskriget.

När andra världskriget bröt krävde Sovjetunionen att få ha baser i södra Finland men Finland sade nej vilket medförde att Sovjetunionen gick till militärt anfall och bombade Helsingfors 30 november 1939. Sverige stödde Finland med krigsmateriel och frivilliga. Finlands hårda motstånd gjorde att man undgick att ockuperas men man tvingades till vissa landavträdelser. När Tyskland angrep Sovjetunionen gick Finland med på tysk sida för att ta tillbaka vad man tvingats avträda. När det gick illa för Tyskland gick det också illa för Finland och Finland tvingades till ett mycket tungt fredsavtal med Sovjetunionen. Norra Finland brändes av retirerade tyska trupper som kände sig svikna av forna vapenbröder. Finland fick ta emot och omfördela 400000 flyktingar från tidigare finska Karelen och betala ett krigsskadestånd på 300 miljoner US dollar. Under kriget tog Sverige emot ca 70000 barn som kunde stanna i Sverige för längre eller kortare tid. Trots Finlands svåra 1900-tal med inbördeskrig, vinterkriget, fortsättningskriget och det s.k. Lapplandskriget då tyskarna drevs ut har Finland kunnat resa sig på ett beundransvärt sätt.

Finland fann att man måste försöka skapa vänskapliga förhållanden med sin store granne i öster och man tecknade 1948 ett vänskapsavtal med Sovjetunionen som blev styrande för finsk efterkrigspolitik under lång tid.

Erfarenheterna från de svåra krigen har gjort att Finland till skillnad från Sverige inte har rustat ned försvaret. Idag när orosmolnen hopas står Finland väl rustat. Man har jaktplan från USA (F18) ,man har köpt Robotsystem 15 i fartygs- och kustversion från Sverige och man har en armé på 240000 man som man planerar öka till 280000 man. Den vänskapliga politiken gentemot Ryssland försöker man behålla. Rysslands utrikesminister Lavrov besöker Finland i maj och president Putin väntas på besök under sommaren 2017 .

Sverige och Finland har ett nära samarbete inom många områden. Antalet finnar med svenska som modersmål minskar långsamt och är idag c:a 300000 men alla elever läser svenska och finska i skolan som ett resultat av att Finland är ett tvåspråkigt land. Vi gratulerar Finland till de 100 åren som självständig nation.

När Gunnar fått varma applåder efter att ha avslutat sitt föredrag var det kanske fler än jag som lärt mig nya saker om vårt grannland, som jag inte tidigare känt till eller funderat över, vilket var mycket givande. Den finska anknytningen vid just Håkans och mitt bord kunde sedan lägga till intressanta detaljer under vårt samtal efter föredraget innan vi, med viss svårighet att slita oss, blev tvungna att bryta upp och ta oss hem.

Hälsning från kassören

I samband med inbetalningarna av medlemsavgiften har flera medlemmar lämnat bidrag till FM-tidningen. Stort tack för det! Men jag har också fått förfrågan om huruvida man kan ge ett bidrag till vår egen förening FM Nynäshamn. Det kan man absolut göra, men för att inte blanda ihop det med insamlingen till FM-tidningen är det bäst att göra på ett av dessa två sätt:

- Deltar du i en soppkväll kan du betala kontant direkt till mig, så antecknar jag att det är en gåva till föreningen.

- Du kan sätta in en summa på vårt **Plusgiro: 28 21 05-6** och skriva **Gåva FM Nyn.** Vissa banker tillåter bara meddelanden med 12 bokstäver (mellanrummen mellan orden inräknade), men skriver du så då vet jag vad det är. Ditt namn framgår på inbetalningen så det behöver du inte skriva.

Hälsningar

Linda

MARINSTUGAN

Marinstugan mår utmärkt! Stugfogden Björn ger sig aldrig, nu är kontoret uppsnyggt, pärmar och historiska arkiv är iordningsställda, de väldigt gamla dokumenten är samlade i en garderob, väggar och tak är nymålade. Varför inte ta sig en dag ute i stugan i lugn och ro och framförallt tystnad, sitta ner i kontoret och fördjupa sig i gammal historia som finns i pärmar och böcker. Ta sig en kopp kaffe och bara njuta en stund. Blir man trött så kan man ta sig en stridspuck i bingen i sovrummet.

Stugan har nyttjas ordentligt under vintern och tidig vår. Styrelsemöten och flaggvaktutbildning har genomförts. Flera av oss åker ut till stugan, rastar sina hundar och sitter ner en stund.

Nu ser vi fram emot vårfesten den 10 juni då vi ska grilla kött och korv och ha trevligt tillsammans. Fint väder är rekviderat, mer info kommer senare.

Lite underhållsarbeten finns det alltid att klara ut. Stugfogden vill att vi koncentrerar oss på lillstugan. Skrapning och målning av väggar, dörrar och fönster behövs.

Stuprör och hängrännor skall ses över på stugan, vitfärg behövs för prydligheten. Ni kommer väl ihåg "måla på allt som står still och hälsa på alla som rör sig".

Under sommaren skall värmekablarna installeras under Marinstugan så vattentillförseln säkras till vintern. Har vi några mjuka gubbar som kan krypa in under huset för detta jobbet.

Vår egen marinmålare Lars-Åke har renoverat Ostkustens Marinkommandos vapensköld och den skall monteras upp på framsidans vägg i sommar.

Någon har ställt ut koltecknade tavlor av gamla örlogsfartyg och det finns några vapensköldar kvar att uppmonteras. Det tar vår designkommitté hand om så det blir ännu snyggare på väggarna.

Nu får stugfogde Björn ta det lugnt några veckor, ena foten skall opereras. Nästa uteväggs målning får han vänta med.

Kom ihåg, stugan står öppen för alla medlemmarna. Passa på att få en avslappnande vistelse ute på landet nära sjön och den marina miljön. Stanna en dag eller dygn i stugan. Kontakta stugfogden Björn på 070-6363215 så bokar han in er i stugan när ni vill. Välkomna ut till Muskö

Björn o Kjell

Ni är alltid

Välkomna

att besöka stugan

FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11 I NYNÄSHAMN

BALDER

Bagens lunch 50
Catering
Ving- & lagar v
Tel: 520 140 42

**Nilssons köttaffär Fredsgatan 10,
149 30 Nynäshamn
Telefon 08-500 494 10
info@nilssonskottaffar.se**

Vi tackar våra sponsorer
för deras stöd

Bosses
BÅT-EL
I NYNÄSHAMN

ELUTRUSTNING FÖR BÅT OCH MARINA
BESIKTNINGAR
UTBILDNING 08-53044757/070-5214439